

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 5 K). — Po-samezne številke se prodajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

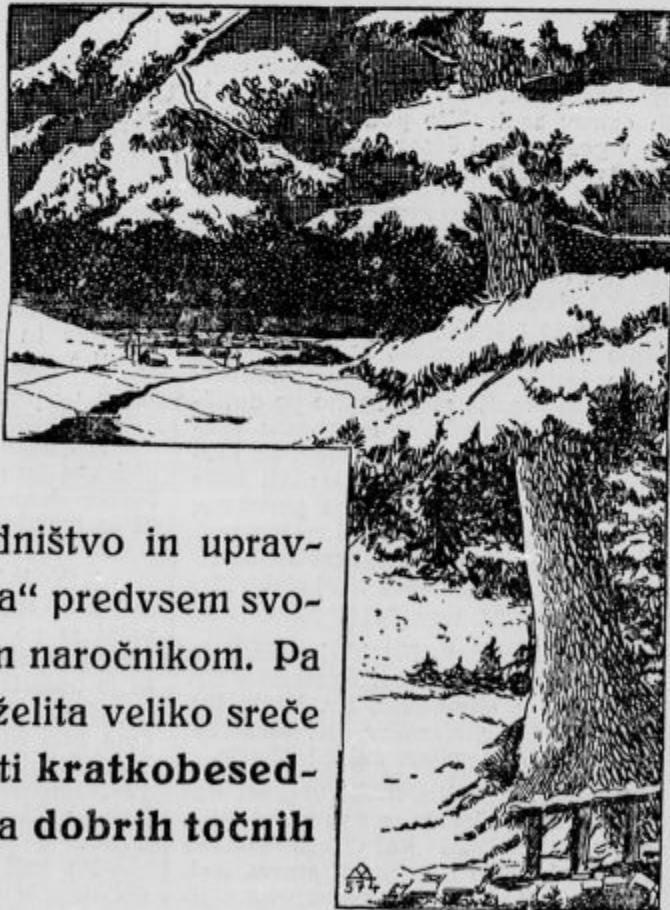
Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 52.

V Ljubljani, dne 29. decembra 1910.

Leto XXIII.

Srečno
novo leto
1911!

To želita uredništvo in upravništvo „Domoljuba“ predvsem svojim dopisnikom in naročnikom. Pa tudi za list sam želita veliko sreče v novem letu: dosti **kratkobesednih** dopisnikov, pa **dobrih točnih** naročnikov.

Petnajst let!

Dne 31. t. m. bo preteklo ravno 15 let, odkar se je ustanovila v Ljubljani »Ljudska posojilnica«.

Naša dolžnost je, da se pečamo s tem dejstvom, kajti »Ljudska posojilnica« zavzema odlično mesto v naši deželi in v našem ljudstvu.

Pri »Ljudski posojilnici« se prav vidi, kako ob umnem gospodarstvu iz malega vzraste veliko. Tu govore ne-spodbojne številke jasen in glasen jezik, ki ga mora razumeti vsakdo.

Ko je »Ljudska posojilnica« končala svoje prvo upravno leto — 31. decembra 1896 — imela je hranilnih vlog 330.239 K 82 vin., čistega dobička 556 K 06 vin. in lastne glavnice (deležev in rezervnega zaklada) 1192 K 06 vin. Denarnega prometa je bilo v prvem poslovnem letu 1.203.822 kron 70 vin.

Po preteku drugega poslovnega leta, 31. decembra 1897 pa je imela »Ljudska posojilnica« že hranilnih vlog 1.416.284 K 50 vin., čistega dobička 9874 K 82 vin. in lastne glavnice 15.868 K 88 vin. Denarnega prometa je bilo v drugem poslovnem letu že 7.008.763 K 18 vin.

In razvoj je šel dalje in dosledno kviško od leta do leta.

Koncem 14. poslovnega leta — dne 31. decembra 1909 — je imela »Ljudska posojilnica« hranilnih vlog **dvajset milijonov kron**, natančno **20.023.451 K 32 h**; dobička je bilo v 14. poslovnem letu 76.319 K 12 h, a lastna glavnica je narastla v tem poslovnem letu na **več kot pol milijona kron**, natančno 503.575 K 98 h. Denarni promet je pa znašal v 14. poslovnem letu (1909) **čez trlinosemdeset milijonov kron**, natančno 83 milijonov 396.037 K 13 h.

In ko bo sklepala »Ljudska posojilnica« svoje račune za petnajsto upravno leto, ki konča 31. decembra t. l., bo v stanu pokazati novo sijajno napredovanje tudi v tekočem letu. Stanje hranilnih vlog konec 15. upravnega leta utegne znašati po dosedanjih podatkih **okroglo edenindvajset milijonov kron**, in to kljub temu, da tekoče leto sicer v obče ni bilo ravno ugodno za štedenje.

Lastna glavica »Ljudske posojilnice« pa utegne z 31. decembrom t. l. narasti vsaj na **blizo šeststotisoč kron**.

Prav je, da se ustavimo nekoliko pri lastni glavici, kajti ravno ta nam podaja posebno merilo za oceno zavoda.

Rekli smo, da je znašala ta glavica koncem leta 1909 svoto 503.575 K 98 h. Ta svota obstoji predvsem iz vplačanih deležev članov v znesku 20.948 K, **vsota ostala pa je prihranek iz štirinajstletnih upravnih dohodkov** in služi, razun zneska 30.999 K 74 h, kot rezervni zaklad. Znesek 30.999 K 74 h je penzijski zaklad, katerega je osnovala »Ljudska posojilnica« leta 1902 za svoje uslužbenke.

Vsa ostala svota v znesku 451.628 K 24 h pa je **čista »rezerva«**, iz katere bi se v prvi vrsti imela pokriti kaka zguba, če se ne bi mogla poplačati iz tekočih upravnih dohodkov — slučaj, ki se ni nikdar primeril, odkar obstoji »Ljudska posojilnica«. In z 31. t. mes., ob koncu petnajstega leta svojega obstanka, naraste ta čista rezerva brez vsakega dvoma na **več kot pol milijona kron!**

To krepko nabiranje prihrankov je bilo seveda le mogoče, ker »Ljudska posojilnica« ni zasnovana na dobičkarju. To najbolje dokazuje okolnost, da je zavod za leto 1909, ko je imel čistejšega dobička 76.319 K 12 h, razdelil samo — 530 K »dividende« na glavne deleže, ker ima v svojih pravilih modro določbo, da »dividenda« ne sme znašati nikdar več kot 5 odstotkov glavnega deleža, pa naj bo dobiček zavoda še tako velik!

Iz vsega se vidi, na kako modri, solidni in sigurni podlagi je zasnovan ta zavod — in kako modro, solidno in varno je bil peljan skozi 15 let; ni čuda, saj možje, ki vodijo ta zavod, jamčijo zanj ne samo s svojim ugledom in svojo skušenostjo, temveč tudi z vsem svojim premoženjem. Gotovo je, da ga ni zavoda v deželi, ki bi nudil vložnikom večjo varnost in večje udobnosti.

Po pravici je postala »Ljudska posojilnica« denarstvena velesila v deželi. Po pravici uživa splošno zaupanje ljudstva, ki se ni dalo nikdar omajati po nobenem klevetanju ali obrekovanju, ki se je pojavljalo semtertje skozi teh petnajst let. Skozi vseh petnajst let je iskala »Ljudska posojilnica« svoj ponos edino le v svojem solidnem poslovanju. Prezirala je vse dnevne pojave, zanašajoč se na moč svojega ugleda in svojega dela. Tekom let ji je vzrastla marsikatera konkurenca. A

»Ljudska posojilnica« se ni nikdar podala na pot nelojalne konkurence, nikdar ni hujskala zoper konkurenčne zavode, pustivši vsakemu svoj delokrog in držčca se načela: »Kdor hoče k nam, prav! Kdor hoče drugam, tudi prav — to je njegova stvar!« Zato pa je zadobila »Ljudska posojilnica« tekem petnajstletnega trudapolnega dela splošen ugled, splošno zaupanje. Po poštenih zaslugi.

Z veseljem se pridružimo mnogobrojnim našim čitateljem, ki pozdravljajo naš ljudski zavod ob dovršenem petnajstletju; izražamo svoje prisrčne čestitke in kličemo: **Vedno naprej!**

Političen pregled

INTERPELACIJE IN NUJNI PREDLOGI

državnega poslanca Gostinčarja v predbožičnem zasedanju.

1. Na domobranskega ministra. — V občini Begunje, okrajno glavarstvo Logatec na Kranjskem, se nahaja vojaško strelišče. Okoličansko prebivalstvo ima tam tudi svoje gozdove, od katerih se največ preživlja. Ob času vojaškega streljanja pa se iz varnostnih ozirov zastražijo pota in nihče ne sme v gozd, vsled česar nastaja za prebivalstvo velika škoda. — Za povrnitev škode, ki nastaja vsled streljanja, so se prebivalci okoličanskih prizadetih vasi že večkrat obrnili na kompetentne oblasti z utemeljenimi prošnjami, toda bili so vedno odklonjeni. — Ako se pomisli, da se z zaprtjem in prepovedjo vožnje v dotične gozde, krati zaslužek kakim šestdeset do osemdeset kmetovalcem, ki vozijo sicer redno po dotičnih gozdih, je vsekako na mestu vpoštevanje želja in prošenj dotičnih prebivalcev. Podpisani vprašajo: Ali hoče Njegova ekselenca ukreniti potrebno, da se na licu mesta komisionelno preišče ta zadeva s tem, da se zaslišijo prizadeti prebivalci osebno v tej zadevi?

D u n a j, 24. nov. 1910.

Gostinčar. Kadlčak. Kuchinka. Pillich. Volaušek. Tvaružek. Dr. Šusteršič. Dr. Benkovič. Dr. Gregorčič. Dr. Krek. Dr. Žitnik. Jarc. Dr. Korošec. Dr. Hočevar. Pišek. Fon. Demšar. Jaklič. Povše.

2. Določeni tritedenski vojaški dopusti ob času žetve, so se po sedanjih izkušnjah pokazali kot dobro vplivni na gospodarstvo kmečkega stanu. Žal, da ti dopusti ob času takozvanega velikega dela ne trajajo več časa. Dogaja pa se, da se ob istem času, ko se pošiljajo vojaki na žetveni dopust, kličejo k orožnim vajam rezervisti. To postopanje vojaške oblasti uničuje vtis dobre volje odpomoči kmetovalcem in namen žetvenih dopustov.

Podpisani vprašajo:

Ali je Njegovi ekscelenci znano, da se rezervisti ob času žetvenih dopustov

kličejo k orožnim vajam? Ali hoče Njegova ekselenca ukreniti vse potrebno, da se ob času žetvenih dopustov rezervisti ne bodo klicali k orožnim vajam? Podpisi.

3. Interpelacija na voditelja poljedelskega ministrstva:

V občini Črni vrh pri Idriji na Kranjskem se nahaja veliko ljudi, ki kot starodavno domačo obrt izdelujejo razno leseno kmetijsko orodje in posode. Potrebni les za take izdelke dobivajo iz okoli ležečih eraričnih gozdov.

Domači gozdni upravitelji in nadzorniki so v tem oziru šikanirali ljudstvo sicer zelo hudo, vendar so se pa razmere na ponovne zahteve visokega c. kr. poljedelskega ministrstva izboljšale v toliko, da se sedaj ljudem potrebni les ne odreka. Pač pa so cene lesu zelo visoke. Izdelki za kmetijstvo so brez dvojbe nujno potrebni, zaradi tega naj bi blagovolilo c. kr. poljedelsko ministrstvo ukazati, da se prodaja les prebivalcem in izdelovalcem lesenega kmetijskega orodja v občini Črni vrh pri Idriji po nižji ceni kakor do sedaj.

Podpisani vprašajo:

Ali je Njegova ekselenca, gospod voditelj poljedelskega ministrstva voljen zaukazati podrejenim gozdnim organom v Idriji, da bodo oddajali prebivalcem Črnega vrha za njih izdelke potrebni les po znižani ceni?

D u n a j, 24. novembra 1910.

Podpisi.

4. Interpelacija na ministra javnih del. Pogoji rednemu prometu so dobre ceste. Taka pa ni državna cesta Logatec—Idrija na Kranjskem. Na tej cesti se vrši skoraj ves promet idrijskega rudnika in mesta Idrije ter okolice z ostalim svetom. Nujno je torej, da je cesta v dobrem stanju.

Podpisani vprašajo:

Ali hoče Njegova ekselenca ukreniti vse potrebno, da se državna cesta Idrija—Logatec prometu primerno uredi in vzdržuje v dobrem stanju?

Podpisi.

1. Nujni predlog poslanca Gostinčarja in tovarišev: Dne 20. julija razsajal je po sodnih okrajih Logatec in Idrija na Kranjskem hud vihar s točo, ki je uničil večji del poljskih in vrtnih sadežev. Posebno hudo so prizadete občine Žiri in Rovte. V krajih Javordol, Ledinica, Dobračeva, Staravas, Novavas, Račeva, Žirovski vrh, Lavsovec, Vrh in Hlevišče so bili uničeni vsi priidelki.

Po toči povzročena škoda je tem občutnejša za prebivalstvo, ker so bile v zadnjih letih slabe letine.

Podpisani predlagajo:

Visoka zbornica skleni:

Visoka c. kr. vlada se pozivlje, da viharju in toči težko poškodovanim in vsled tega v bedo pahnjenim prebivalcem občin Žiri in Rovte na Kranjskem dovoliti primerno izdatno podporo iz državnih sredstev.

Podpisi.

2. Nujni predlog poslanca Gostinčarja in tovarišev. V večini krajev sodnih okrajev Vrhnika, Logatec, Cirknica in Idrija na Kranjskem so bili pridelki po toči, deževju in črvu skoro uničeni. Ljudstvo teh okrajev, ki je imelo vsled suše in drugih vremenskih neprilik zadnji dve leti zelo slabe letine, se nahaja v težkem položaju, osobito ker preti pomanjkanje semen na pomlad. Izdatna državna pomoč bo torej potrebna.

Podpisani predlagajo:

C. kr. vlada se pozivlja v sodnih okrajih Vrhnika, Logatec, Cirknica in Idrija na Kranjskem preiskati žalostni položaj ljudstva in uvesti izdatno pomožno akcijo.

D u n a j, 24. novembra 1910.

21 podpisov.

ČEŠKO-NEMŠKA POGAJANJA

se začno že 2. prosinca v Pragi. Kako bodo uspela, je še težko kaj reči, gotovo je le to, da bodo na njih razvoj in tek najbolj vplivala pogajanja, kako naj se izvrši in izpelje sestava novega ministrstva.

DRŽAVNOZBORSKI ODSEK ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

je sredi preteklega tedna razpravljal, kako naj bi bila sestavljena načelstva zavarovalnic proti nezgodam. Pododsek tega odseka je sklenil, da naj obstoja načelstvo teh zavarovalnic tako, da bodo imeli polovico odbornikov delavci, polovico pa gospodarji. Odsek je pa sklenil, naj imajo podjetniki dve tretjini, delavci pa eno tretjino. Pretekli petek pa je sklenil ta odsek tudi glede določil, ki se tičejo zavarovanja proti nezgodam. Splošno je potrdil sklepe, ki jih je storil o tem že pododsek tega odseka. Volitve se bodo v načelstvo vršile po sorazmernem (proporcionalnem) načinu.

PODODSEK SOCIALNO - ZAVAROVANEGA ODSEKA

državnega zbora bo imel zopet svojo sejo 11. prosinca in bo sklepal o invalidnem in starostnem zavarovanju.

DELEGACIJE

so že sklicane na zasedanje v Budimpešti na 28. grudnia, a jih ne bo prišel otvoriti cesar, kakor je po drugih listih poročal zadnji »Domoljub«, ker so mu zdravniki to odsvetovali, ker se boje, da bi se cesar na poti ne prehladil, pač pa jih pride namesto cesarja otvoriti prestolonaslednik Frančišek Ferdinand, kar Mažari pozdravljajo z značilnim veseljem in zadovoljstvom. Delegacije bodo letos zborovale tri dni in odobrile le začasni državni proračun. pravo in redno zasedanje pa bodo imele delegacije začevši z 18. prosincem dalje ter bodo takrat rešile velike vojaške reforme in mornariški program (program = načrt), ki ga bo predložilo v odobrenje vojno ministrstvo glede spopolnitve, ojačenja in preuredbe v našem vojnem brodogradu.

HRVAŠKI SABOR

je bil otvorjen zopet 21. grudnia. Velika so bila pogajanja koalicije z drugimi saborskimi strankami in banom glede izvolitve saborskega predsednika; v tem vprašanju koaliciji ni nič všeč Stranka prava, ki se rajši približuje banu. Ban se pogaja s koalicijo po osješki skupini, oziroma njenem voditelju dr. Pinteroviću. Ban se je odločil, naj bi bil saborski predsednik dr. Nikolić, ki ima tudi upanje, da bi bil izvoljen. Večina se je izrekla proti vsakemu sporazumu z banom, ki mu koalicija ne more zaupati ter je ob koncu svojega posvetovanja sprejela sklep, da bo koalicija pri volitvi saborskega predsedstva postopala samostojno ali pa v sporazumu z drugimi strankami opozicije. Pretekli četrtek je imel sabor popoldne volitve v predsedstvo. Predsednikom sabora je bil po trikratnem glasovanju izvoljen glavni voditelj osješke skupine dr. Neumann, prvi podpredsednik je dr. Papratović, drugo podpredsedniško mesto je pripadlo dr. Šuperini iz seljačke stranke. Volitve v osmere saborske odseke so se izvršile tako, da so v njih zastopane vse stranke saborske. Prihodnjo sejo ima sabor 23. prosinca drugo leto.

O PREGNANEM PORTUGALSKEM KRALJU MANUELU

se poroča, da biva sedaj na Angleškem v zelo težkih razmerah. A upanje goji še vedno, da se povrne na portugalski prestol. Sedaj prav pazno zasleduje vse dogodke na Portugalskem. Dokler se mu pa ne posreči povratek na Portugalsko, hoče med tem obiskovati predavanja slavnega oksfordskega vseučilišča. Tudi namerava prepotovati angleške nasebine (kolonije): Avstralijo, v Afriki, Ameriki, da prouči, po kakšnem sistemu (načinu) vladajo Angleži te »prostrane dežele«.

REVOLUCIJA V MEHIKI

traja še sedaj. Revolucionarji sicer doživljajo vedno novih porazov od strani vladnih vojaških čet, a kakor je videti, ne bo še tako kmalu miru v deželo.

Romarica.

Povest iz naroda.

Spisala M. Buol. — Poslovenil o. Veselko Kovač.

(Dalje.)

Kandid je hitro priskočil in mu jih pobral.

»Bog ti povrne, fant,« se je zahvalil Potočnik.

Potem je podrgnil parkrat z roko po kolenu. Lice mu je pri tem bolešno utripalo.

»Ni sile; samo moja zver je nekoliko poskočila,« se je pošalil starec.

Zver je namreč imenoval svoj protin* v nogah, ki se je ravnokar zopet oglasil.

»Počasi, oče, počasi! Odpočijte se nekoliko,« ga je prosila Veronika, ki je ravnokar prinesla nekoliko južine.

»Kje imaš pa pamet!« se je zadržal oče nad njo. »Če bi jaz počival, bi morali vi vsi skupaj od gladu umreti.«

»Oho, oče!« je ugovarjal Roman.

Stari pa mu je takoj prestrigel besedo.

»Tiho! Komaj je prijel za oblič, pa že misli, da je on mojster, jaz pa naj bi lepo mirno pobral svoja šila in kopita. Le počasi, mladeniča, nalašč se ne umaknem . . .«

Zčet ga je zbudlo v nogah, da je poskočil.

»Ali naj vam kaj prinesem, da si bode drgnili noge?« se je zopet oglašila hči.

»Pusti me pri miru! Veš, zver se posmejuje tebi in tvoji lekarni. Pogledaj rajši tjakaj! Ali ne vidiš, da mu je ugasnila lučka?«

Mojster Potočnik je imel v mislih svetilko pred podobo sv. Jožefa. To soho patrona poštenega rokodelstva je izrezljal še v mladih letih.

Medtem ko je Veronika prižigala svetilko pred sveto podobo, je mojstru nekoliko odleglo. »Tako je prav,« je rekel zadovoljno in zopet začel risati.

Roman in Kandid sta se muzala. Saj sta bila vajena očetovega zmerjanja. To gromenje je bilo le bolj za šalo. Resnično slabe volje ga ni še nihče videl. Bil je pač mož, ki je prenašal svoje bolečine z veselo udanostjo. Toda sladkih besed ni poznal ne v občevanju z Bogom in ne v občevanju z ljudmi.

»France, segri klej,« je ukazal Roman učencu poleg sebe.

Ta je takoj hitel s ponvijo v kuhinjo; a na pragu je iznenaden odskočil in zašepetal v delavnico: »Milostljivi prihajajo!«

»Milostljivi« — tako nazivlje ljudstvo prošta nad tisoč let starega samostana v Innichenu . . . Naslednik Otona brižinskega, čegar oblast se je raztezala nad vsem gorenjem Podravjem, je imel svoj sedež med prelati v deželnem zboru tirolskem in velik vpliv. — Doma med svojimi župljani pa tedanjim prošt ni mnogo gledal na svoje dostojanstvo, ampak je občeval z njimi kakor ljudomil župnik na kmetih s svojimi udanimi ovčicami. — Dva kanonika — v prejšnjem času jih je bilo dvajset — sta mu bila edina duhovna pomočnika. Le veličastna samostanska cerkev, zidana v romanskem slogu, je še vedno spominjala na nekdanje srenejše čase.

Prošt in Jakob Potočnik sta bila stara prijatelja. Vsa mizarska naročila v cerkvi in proštni je dobil Potočnik.

Proštov prihod je spravil vso de-

* Protin, nemški (vulgo) Bock = kozel. Odtod dovtip.

lavnico pokonci. Stari mojster je snel čepico raz svojo plešasto glavo in se opravičeval, da vsled protina na nogah ne more vstati, ostali so pa spoštljivo peljubili visokemu prišlecemu roko. Roman je ponudil gospodu naslonjač in vprašal z dostojnim glasom:

»Milostljivi, kaj nam je naklonilo to veliko čast?«

»Ne vprašaj tako nerodno; saj si lahko mislim,« je zarezal oče nad njim.

»Oho, mojster Jaka, slaba vest!« se je pošalil prošt, potem pa vprašal, kako je s spovednico, ki jo je naročil za gluhe spovedence.

»Jutri jo vzamemo v delo, prav gotovo jutri,« je obljuboval Potočnik in se zbežan praskal za ušesi.

»Ze prav! Samo če bi se človek smel zanesti na vašo besedo,« se je pritoževal prošt. »Obljubili ste mi jo za praznik sv. Petra in Pavla.«

»Res je,« je pritrdil mojster, »toda, milostljivi gospod, pomislite, da tudi Begu marsikaj obljubimo, česar ne izpolnimo.«

»To je vse res, Jaka, toda Bog je pa tudi veliko bolj potrpežljiv, kakor prošt v Innichenu. — Toliko pa le skrbite, da bo o porciunkuli gotova.«

»Čez teden dni jo dobite. Saj bom tudi sam vesel, ker bom imel bolj pripraven prostor za izpoved. V cerkvi se že težko izpovedujem; sluh mi je oslabil. Torej, kakor rečeno: jutri ukažem fantoma, da pričneta, krčmar pri roži naj pa nekoliko počaka.«

»Ali si je naročil zopet novega pohištva?« Prelatu se je obličje nekoliko zaemnilo.

»Da, pa še kakšno! Iz samega orehovega lesa!« je opomnil navdušeno Roman.

»Vsekakor dobro gospodarji,« je pripomnil nekako zamišljeno prošt.

Potočnik je povzdignil obe že itak visoki rami nad ušesa, jih povesil ter rekel z izrazom polnim dvoma: »Ne vem!« Roman je pa dejal kar naravnost, da bo Šinkovec tako dolgo zidal in naročal pohištvo, da bo prišel na boben.

»Saj ima vendar venomer polno hišo gostov,« je zopet opomnil prošt.

»Da, da! Sedaj pričakuje celo nekega laškega grofa,« je odvrnil mojster ter se zaničljivo namuzal; kot mož stare korenine je bil namreč Potočnik velik nasprotnik vsega tujega. Potem pa je z glavo majaje pristavil: »Rad bi le vedel, kaj vleče človeka, ki si lahko vsega privoščiči, v naš trg?«

Kandid, ki se dosedaj ni vtikal v pogovor, je pogledal Romana in mu zašepetal:

»Ti, ako bi bil jaz tak gospod, bi me nihče ne spravil iz Innichena.«

Dasi je mojster Potočnik ravnokar trdil, kako močno mu je opešal sluh, se je vendar takoj obrnil proti Kandidu in zavpil nevoljno:

»Neumnež, kdo te pa odganja proč?«

»Kaj, Kandid hoče iti proč?« je zavzeto poizvedoval prošt.

»Seveda, milostljivi,« je v odgovor mrmral Potočnik. Nato pa je potrkal parkrat s kazalcem po čelu, kakor bi hotel reči, da se Kandidu meša: »Veste, gotski slog mu noče iz glave.«

Kandid je priznal, da misli iti bližnjo jesen v Greden, ker bi se rad priučil rezbarstvu. Pogajal se je že z nekim slovečim mojstrom, ki mu je že

oltar v kolegiatski cerkvi, ki ga je napravil Kandid.

Prošt je pazljivo pregledal risbe in jih laskavo pohvalil. Mladega umetnika je od samega veselja občila rdečica in izginil je iz delavnice. Potočnik pa je zadovoljno pomežikal zroč na visokega gosta in rekel:

»Kajneda, milostljivi, risba ni pa-

obljubil, da ga bo pozneje vzel s seboj na umetniško potovanje skozi Nemčijo in Francosko. »Pri tem bom pa videl tudi nekoliko sveta,« je pristavil nekam boječe.

»Res, lepo reč boš videl, če boš videl nekoliko sveta,« se je jezil stari Potočnik. Roman pa, ki je za umetniško stremljenje imel več zmisla kakor oče, je potegnil iz predala par papirnih zvitkov in jih razgrnil po mizi pred proštom. Bil je to načrt za nov veliki

pačna, četudi se mu v glavi nekoliko meša.«

Ko je prošt z zadovoljnim obrazom zvil načrt, je mrmral Potočnik same-mu sebi: »Rad bi le vedel, česa se Kandid še hoče učiti. To vam je pravi tič!«

Prošt je pa dejal, da nikdar ne sko-duje, če mlada kri vidi nekoliko sveta. Drugega ni nič rekel, toda vsa stvar se mu je vendar zdela nekam čudna in nejasna . . .

(Dalje prihodnjic.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Inozemskim naročnikom, to je vsem, ki prebivajo zunaj mej avstro-ogrske monarhije, bomo počenši z novim letom na mnogostransko izraženo željo dopošiljali z »Domoljubom« vred vse redne priloge, ki jih prinaša naš list. Ker pa moramo vsled tega odrajtovati višjo pošto pristojbino, ki se ravna po teži pošiljanega lista, smo primorani, dvigniti naročnino za Nemčijo na 4 K; za Amerikance ter naročnike v vseh ostalih državah pa na 6 K. One p. n. naročnike, ki so nam že doposlali naročnino v dosedanj višini, prosimo, da nam o priliki dopošljejo primanjkuječi del.

Volivci in volivke iz ljubljanske okolice, ki plačujete v Ljubljani davek in hoste imeli občinsko volivno pravico pridite na shod somišljenikov in somišljenic S. L. S., ki se vrši na Sv. Treh kraljev dan popoldne ob 4. uri v veliki »Unionov« dvorani. Govorila bosta dr. Šusteršič in dr. Krek. Udeležite se shoda v polnem številu!

Shod zaupnikov S. L. S. za novo- meški sodni okraj bo v ponedeljek dne 9. januarja ob eni popoldne v dvorani Windischerjeve gostilne v Kandiji. Na shodu bo poročal drž. poslanec E. Jarc in dež. poslanca Dular in Matjašič.

Občni zbor »Kmečke zveze« za novo- meški okraj bo v ponedeljek 9. januarja ob dveh popoldne v Windischerjevi gostilni v Kandiji. Možje, pridite vsi na to važno zborovanje!

Shod »Kmečke zveze« za kranjski okraj bo v Kranju v dvorani »Ljudskega doma« v ponedeljek 2. januarja ob eni uri popoldne. Spored zborovanja je tale: 1. Draginja in pospeševanje živinoreje (poroča drž. posl. Demšar); 2. Cestni zakon in naše ceste in vodovodi (poroča dež. posl. Zabret); 3. Politični položaj (poroča drž. posl. Jarc). Somišljeniki »Kmečke zveze«! Pridite vsi in agitirajte za obilno udeležbo. — Odbor »Kmečke zveze«.

Za župnega upravitelja v Krškem je bil imenovan s 1. decembrom t. l. gosp. Alojzij Kurent, tamošnji kaplan in katehet.

Župnija Gorje je podeljena č. gosp. Janezu Piber, župniku na Bohinjski Bistrici. — Za župnega upravitelja na Bohinjski Bistrici je imenovan Frančišek Zvan, duhovnik v začasnem pokoj.

Dr. Josip Sever, kaplan v Knežaku, je imenovan za c. in kr. mornariškega kurata.

Premeščeni so č. gg.: Alojzij Brecljnik z Iga v Cerklje na Gorenjskem; Frančišek Govekar, kaplan, iz Sodra-

žice v Sostro; Viktor Kragel, kaplan, iz Fare v Sodražico; na Igu je nameščen č. g. Frančišek Golmajer, kaplan v začasnem pokoj.

Nov poštni urad. Dne 1. januarja 1911 se otvori v Stražišču (politični okraj Kranj) nov poštni urad z uradnim imenom »Straschische, Krain — Stražišče, Kranjsko«, ki se bo pečal s pisemsko in vožno pošto ter zajedno služboval kot nabiralnica poštno-hranilničnega urada. S poštnim omrežjem bo imel zvezo po dnevno štirikratni enovprežni poštni vožnji do kolodvora v Kranju. Istočasno se opusti II. dostavljalni okraj selskega pismošoše (občini Stražišče in Mavčiče) na pošt-nem uradu v Kranju in se vpelje na pošt-nem uradu v Stražišču tudi služba selskega pismošoše.

50 vinarski novci. Nova pogodba o kovanju denarja bi morala biti pravzaprav že sklenjena med Avstrijo in Ogrsko, ker poteče dosedanja pogodba z 31. decembrom t. l. Ravnotako kakor bančni privilegij, bo tudi ta pogodba podaljšana za šest tednov. Po novi pogodbi za kovanje denarja naj bi se dovolilo nadaljno kovanje denarja srebrnih kron, petkronskih novcev in zlatnikov po 100 K. V zadnjem času pa je stavila dunajska trgovska zbornica predlog, naj se kuje tudi 50 vinarske novce. V resnici se marsikje opaža potreba nekakega srednjega novca med dvajsetico in krono.

Iz deželnega odbora. Po nasvetu deželnega glavarja Fr. pl. Šukljeja je deželni odbor v seji dne 23. decembra 1910 soglasno sklenil, da odstopi zadevo glede nakupa in razdelitve plemenske živine in prešičev c. kr. kmetijski družbi s pogojem, da se ohrani deželnemu odboru v vsakem oziru zadosten vpliv na dotično agendo kmetijske družbe. — Deželni živinorejski nadzornik inženir Rataj se pošlje za par dni v Repnjo, da bo na ondotni gospodinjstvi šoli poučeval o živinoreji in mlekarstvu. — Deželni odbor se je obrnil do c. kr. ministrstva za javna dela in do c. kr. fin. ministrstva za državni prispevek neerarskim cestam na kranjskem kras-kem ozemlju.

Fremestitev vojaških posadk. Časniki poročajo, da se bo izvršilo na spomlad 1911 več izprememb v vojaških posadkah. Koroški pešpolk št. 7 bo prestavljen iz Gradca v Trst. V Celovcu ostane samo četrti bataljon imenovanega polka. Govori se tudi, da bosta spodnještajerska pešpolka št. 87 in 47 izpremenila svojo garnizijo.

Pregled o premovanjih goveje živine, ki jih je priredil deželni odbor

kranjski sporazumno s c. kr. kmetijsko družbo v Ljubljani v tekočem letu, in sicer: na Vrhniki dne 10. oktobra 1910, v Boh. Bistrici dne 18. oktobra 1910, v Šmartnem pri Litiji dne 24. novembra 1910, v Št. Petru na Krasu dne 26. novembra 1910 in v Ribnici dne 28. novembra 1910. K premovanju se je prignalo, in sicer: na Vrhniki 11 bikov, 40 krav, 45 junic, skupaj 96 glav; v Boh. Bistrici 11 bikov, 54 krav, 42 junic, skupaj 107 glav; v Šmartnem 10 bikov, 31 krav, 20 junic, skupaj 61 glav; v Št. Petru 14 bikov, 71 krav, 25 junic, skupaj 110 glav; v Ribnici 17 bikov, 94 krav, 54 junic, skupaj 165 glav; skupaj 63 bikov, 290 krav, 186 junic, skupaj 539 glav. Pri premovanju se je razdelilo premij, in sicer: na Vrhniki 305 K za bike, 350 K za krave, 235 kron za junice, 55 K kot pot. darila; v Boh. Bistrici 60 K za bike, 180 K za krave, 145 K za junice, 15 K kot pot. darila; v Šmartnem 230 K za bike, 200 kron za krave, 140 K za junice; v Št. Petru 230 K za bike, 270 K za krave, 160 K za junice; v Ribnici 350 K za bike, 320 K za krave, 240 K za junice, 20 K kot pot. darila; skupaj 1175 K za bike, 1320 K za krave, 920 K za junice, 90 K kot pot. darila.

Najstarejša oseba na Kranjskem je skoro gotovo v Ratečah pri Kranjski gori živeča Marija Erbllich, ki je stara 102 leti. Žena je še vedno jako čvrsta.

Nova orožniška postaja se bode ustanovila v vili gospoda Čudna v Vižmarjih.

Razglednice Zveze Orlov v Ljubljani so izšle. Bratskim odsekom in trgovcem se naznanja, da se naroča pri blagajniku Zveze Orlov, A. Zajcu, Ljubljana, Poljanska cesta št. 11. 100 razglednic stane 8 K, posamezno se pa prodajajo po 10 vinarjev. Bratski odseki, sezajte marljivo po njih, saj podpirate s tem svojo lastno organizacijo.

Javno predavanje v S. K. S. Z. Opozarjamo vse bralke in bralce »Domoljubove« v Ljubljani, da prihodnji torek ob pol 8. uri zvečer v dvorani S. K. S. Z. nadaljuje svoja zanimiva predavanja primarij g. dr. V. Gregorič. Nikomur ne bo žal, kdor prihiti k temu izrednemu predavanju.

Veliki koncert »Ljubljanec«, pri katerem, kakor smo že poročali, nastopi 150 pevk in pevcev, bo v nedeljo 8. januarja ob pol 5. uri popoldne. Zbrali smo nalašč tako uro, da tudi naši okoličani omogočimo, udeležiti se tega znamenitega koncerta. Opozarjamo posebno naše zbornice v okolici in bližini železnice na ta koncert. Pohitimo poslušati mogočne speve.

Lepša izdaja »Bogoljuba«. V smislu naznanila v zadnji številki završenega letnika se je priredila poleg navadne še druga finejša izdaja »Bogoljuba« na boljšem popirju in z lepšim tiskom — dasi se doslej še ni oglasilo zadostno število naročnikov na to izdajo. Vzrok tej boljši izdaji je ta: ker se navadna izdaja zaradi velike množine tiska na rotacijski stroj, kjer se ne da tako fino izvršiti, in ker za ceno dveh kron sploh ni mogoče več nuditi, želeti je pa vendar, da ima list s tako vsebino tudi kolikor moč lepo obliko, in ker se je od nekaterih strani tudi želja po tem izrekla, zaradi tega se je računilo, da bodo boljše situirani naročniki radi primaknili eno kronico, če dobe za to lepši list. Ta izdaja se bo poslala na ogleđ onim, ki jih dobivajo po več skupaj in nekaterim posameznikom, in prosimo, da jo pregledajo ter pokažejo in priporočijo tudi drugim ter sporoče upravništvu vsaj do 10. januarja, kdor se odloči zanjo. Prvo številko navadne izdaje, ki so jo že prejeli, lahko obdrže, ali če mogoče, oddado naprej; vračati ni treba ni ene ni druge. Tudi oni, katerim se ne dopušlje na dom, jo lahko dobe (osebno ali po pismu) pri upravništvu. — Prosimo, naj se sedaj k Novemu letu priporoča »Bogoljub« v naročbo. — Upravništvu.

Socialni demokratje najrazličnejše pasti nastavljajo, da bi vjeli nezavedno delavstvo. Po svojih listih in na shodih se kažejo zaslepljenec kot edini osrečevalci ljudstva, v resnici se jim gre pa le za to, da bi jim delavstvo napolnilo nikdar poine žepa. Kaj si je izmislil nedavno socialno - demokratski mestni svet v Parizu! Sklenil je obdavičiti obisk pokopališča. Vsakdo, ki se pripelje z enim konjem na precej oddaljeno pokopališče, bo moral plačati dva franka, tisti pa, ki se pripelje z avtomobilom, tri franka. Letni listki za obisk raznih pokopališč bodo stali po 20 oziroma 30 frankov. — Tako odirajo rdeči osrečevalci ljudstvo tam, kjer imajo večino in moč. Zato proč od rdeče bande!

Tečaj za izobrazbo revizorjev za živinorejske zadrage. Deželni odbor kranjski priredi na mlekarški šoli na Vrhniki od 1. do konca februarja 1911 štiritedenski tečaj za izobrazbo revizorjev za živinorejske zadrage. Sprejme se 10 gojencev, ki bodo za časa tečaja dobivali brezplačno stanovanje in hrano. Prosilci morajo imeti nekoliko znanja o živinoreji kar naj po možnosti dokažejo s poudari živinorejskih zadržav, občinskih uradov in morebitnimi drugimi izpričevali. Prošnjam je priložiti tudi domovnico in šolska izpričevala. Prošnje je vlagati do 10. januarja 1911 na deželni odbor, in sicer, kjer so živinorejske zadrage, potom poslednjih.

Gorenjske novice

g V Železnike! Slov. kat. izobraževalno društvo priredi na Novega leta dan nekaj posebnega. Igrala se bo velika žaloigra nemškega pesnika Fr. Grillparzerja: Hera in Leander. Igra bo nudila veliko užitka vsem izobražencem, a razumel jo bo prav lahko vsakdo, ker se bo primerno razložila. Zato naj nikdo ne zamudi prilike, da vidi nekaj res lepega! Torej na svidenje na Novo leto ob pol 4. uri popoldne!

g Koroška Bela. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi na Novega leta zvečer ob 7. uri v zgornjih prostorih Orehovnekov gostilne na Koroški Beli društven večer, h kateremu ste povabljeni vsi prijatelji in prijateljice poštene zabave. Spored: 1. Voščilo k Novemu letu; 2. predavanje; 3. deklamacije; 4. žaljivi prizor: »Prepirljiva sosed«. Kdor pa hoče še bolj natanko vedeti, pa naj pride pogledat. Za malo vstopnino: sedeži 40 vin. in stojišča 20 vin., se bo lahko cel večer pošteno zabaval. Torej na svidenje!

g S Črnuč. Na Novo leto bode ponavljalo izobraževalno društvo božično igro: »Na betlehemskih poljanah«; povrh še veselo igro »Čašica kave«. — Začetek ob 4. uri popoldne. — Sosedo vabimo.

g Iz peške okolice. Lepi in mirni časi so vladali v našem zakotju. Složno je obdeloval vsak svoj košček zemlje, o prostem času pa nas je razvedrilo pošteno katoliško časopisje. Liberalnih časnikov nismo poznali. A prišlo je drugače. Moderni vzduh liberalizma je okužil tudi naše ljudstvo. Sovražni človek je zasejal ljuliko, ki že tu pa tam poganja strupeno kal. Ta ljulika je znani liberalni »Slovenski Dom«. Kdo je sanjal še pred leti o tej strupeni cunji? Kdo bi bil mislil, da bo ta umazani listič prebiral naš pošten kmet! In vendar ga prebira; poznamo hiše, kjer v zvezde kujejo tega »psa«, zametujejo pa našega »Domoljuba«. Odtod tista nevednost in nepoznanost razmer, odtod sovrašтво do duhovnikov in zaigranost do pravega napredka. Ali je to v znamenju napredka? Duhovnik se trudi in uči; pridiguje v cerkvi, poučuje v šoli; duhovnik zida, liberalci pa razdira. Kdo torej dela za narod? Ali liberalni dopisniki, ki slišijo travo rasti? Morda liberalni nežni spol, ki v opravljanju in besedičenju ni posebno nežen, z izobrazbo se pa tudi ne more ponašati? »Frajlicam« moramo povedati, kdo je bil Ferrer — anarhist, pristaš laži-svobode, ki je bil radi grozovitih zločinov ustreljen — da ne bodo izpremenile imena v nemško: Verehrer. Ni nam na tem, kako liberalci razumejo, ne briga nas, če jim dopadajo liberalne podobe portugalskih razmer, ne branimo jim verjeti bajk iz devete dežele: o menihih in skrivnih pozem-

skih rovi, samo potem ne govorite o lažeh in babjeverstvu. »Slovenski Dom« nam vsiljujete, oliko hočete razširjati, ne pomislite pa, kako nesrečo pihate med nas. Pišete izmišljene dopise, psujete in zabavljate čez gospoda župnika, seveda vse za narod in napredek. Mi pa ne maramo tega napredka, ne maramo tudi »Slovenskega Doma«. Ni nam za liberalno oliko, imejte jo sami, pa tudi »Slovenski Dom« imejte sami. Odvisni nismo od liberalnih fraz, odvisni so od nas krčmarji in štacunarji, katerim pokažemo hrbet, ako ne bodo mirovali z liberalnimi časniki. Naročili bomo »Domoljuba«, ki prinaša toliko koristnega in poučnega berila, »Slovenski Dom« pa vrgli v peč, kjerkoli se prikaže. Pojdite in vsi tako storite!

g Na Rova prihodnjo nedeljo, to je na Novega leta dan! Tam se uprizori popoldne lepa narodna igra »Revček Andrejček«. Začetek točno ob pol 4. uri.

g Abtinentje v kamniškem okraju imajo na Novega leta dan popoldne ob 3. uri sestanek na Homcu. Ob 2. uri je cerkveno opravilo in nato se takoj vsi sestanek. Abtinentje, pridite gotovo, pomenili se bomo važne stvari!

g Na Izlakah Podšentjurijem je umrl Jernej Prašnikar v starosti 84 let. Pokojni je bil vzor katoliškega moža, ljub, a pri tem kremenit značaj, kakršni vedno bolj ginevajo med nami. Nad 40 let je bil rajni ključar podšentjurske cerkve, 12 let župan aržiški. Kako splošno priljubljen je bil rajni, se je pokazalo pri pogrebu. Mnogo odličnih oseb smo videli iti za krsto, med drugimi so bili: g. Alojzij Prašnikar, ravnatelj juž. železnice, gg. Rihard Mihličič in Martin Bukovec, veleposestnika iz Toplic, g. Franc Konšek, veleposestnik iz Trojan in mnogo sorodnikov in prijateljev. za kar se jim na tem mestu izreka najpristrčnejša zahvala. Bog plačaj vsem za izraze sožalja, ki jih je dobil sin Josip Prašnikar. Rajni se priporoča v molitev in blag spomin!

g Iz selške doline. Pretekli teden je deželni glavar pl. Šuklje obiskal v Selcih gospodinjski tečaj in se jako pohvalno izrazil o njem ter obljubil, da pride zopet ob priliki izkušenj učenk. — V Luži je neki gospodar v jezi na drugega ustrelil, da se je ta smrtno zadet zgrudil in kmalu nato umrl. — V Dražgošah se je obhajal misijon, katerega so se udeleževali prav z vneto domačini in sosedne vasi. Med tem časom je prišlo v Podolico ponoči iz Dražgoš nekaj Sokolov, katerih voditelj in ustanovitelj je J. Stupica, razgrajat in klicat »čuke«, kar svedoči čudno merilo za njih sokolsko izobrazbo. — Kako bo potem še-le v Dražgošah, ako bo enkrat »Sokolski dom« dograjen! — Sliši se, da tudi na Zalemlogu in Sorici ustanove v kratkem izobraževalno društvo.

g Sostro. Slov. kat. izobraževalno društvo v Sostrem priredi dne 1. januarja 1911 ob pol 4. uri popoldne predstavo z zanimivim sporedom, med drugim igra: »Pastirji in kralji« ter tri žive slike. Vstopnina: Sedež po 80 vin.

stojišča po 20 vin. Preplačila se za »Društveni Dom« hvaležno sprejemajo.

g Tržiške novice. Župna cerkev je dobila že lansko leto lične jaslice, ki so se pa letos zdajno povečale. Mladina ima posebno veselje nad njimi. — Predavanja v društvu sv. Jožefa so za leto končana. Zadnjič je predaval gosp. kaplan Čadež o svobodomiselnih. Omenil je njihov list »Svobodna Misel«, katerega priporoča socialno-demokracijski list »Naprejek«. Pregovor pravi: »Gliša vkup štrih«. Ne »Svobodne Misli« in tudi »Naprejek« ne more noben pošten, veren katoličan naročati. Zato proč s takimi cunjami in naročimo si »Slovenca« ali pa »Domoljuba«. — Predavanja se bodo tudi po novem letu vršila v društvu. Čas in predmet se bo naznanil v naših listih. — V nedeljo 18. decembra je pridigoval pri Peterju socialistom Ebin Kristan. Zabavljajal je kapitalistom, škofom, duhovnikom in kmetom, samo tega ni povedal, da je rdeča stranka popolnoma v službi judovskih milijonarjev, kar se je pokazalo nedavno na Dunaju, ko so vsi bogati ljudje volili v deželni zbor »Sodrug« Schuhmeierja. Hvala Bogu, da je v Tržiču malo takih mož in mladeničev, da bi sedali na lim brezverski stranki in s svojimi žulji redili razne gosposke Kristane. — Obe božičnici, ki ju je priredilo društvo sv. Jožefa, sta bili izborno obiskani. Pri drugi na svet dan popoldne je bilo obdarovanih do 130 otrok podpornih in rednih članic. Dobili so nogavice in raznih sladštic, za kar je poskrbel marljiv ženski odsek. — Jugoslovanska strokovna organizacija bo začela poslovati po novem letu. Opozarjamo zlasti ženstvo v predilnici, da vstopi v to prekorsino društvo. — Kot žrtev alkohola je umrla nenadne smrti nad 60 let stara Antonija Šarabon. O to nesrečno žganje!

g Iz Šinkovega turna. Leto gre h koncu in vsak gospodar premišljuje, ali je imel zgubo ali napredek. Pri nas smo napredovali, dobili smo v cerkvi lepa nova barvana okna, kar je res v kras naši že itak prijazni cerkvi. Bodi tem potom izrečena prisrčna zahvala vsem darovalcem, zlasti pa vlezaslužnemu častitemu zlatomašniku Janezu Teranu, ki so z velikim trudom tako uredili, da se je napravilo z milimi darovi, tako da ni imel nihče škode. — Umrla je 4. septembra občje spoštovana Marija Ravnikar; bila je vzorna krščanska žena, rada je pomagala revežem in je bila velika dobrotnica naše cerkve. Bog ji bodi plačnik! Dne 9. septembra je umrla Apolonija Sršen, ki je bila najstarejša v naši vasi; stara je bila 90 let.

g Iz moravske doline. »Domoljub« zopet vabi na naročbo. Pri nas se naročate navadno v trgovini pri Tomažu. Tudi letos vas vabimo, da to tudi storite, in sicer kar mogoče vsi pred novim letom. Naj se število naročnikov »Domoljuba« podvoji. Koliko se liberalci trudijo za svojo slabo stvar, zakaj se ne bi tudi mi pa za dobro blago in po-

šteno. Pri tej priliki omenjamo, da bo dopisnik iz moravske doline tudi v novem letu skrbno zbiral novice in jih objavljajal v listu, priporočal dobro in preganjajal slabo. Bodite pa točni, ko hodite iskat »Domoljube«. Predvsem naj hodi le en sam iz tiste hiše, ki je naročena. Če jih hodi več, ni reda, eden danes zahteva, drugi jutri; so same sitnosti. Eden naj bo stalen, ki bo hodil po list h Tomaževim. Zato tudi ni najboljšje, ako se za soseda prinaša. Vsak zase, pa bo najmanj nerada. V petek dobite že vsi list v roke. Prosimo, držite se tega reda, pa bo veliko manj zabavljanja in drugih sitnosti. — Na imenjih, vasi moravske župnije, gospodarji snops. Zato je 12 letni šolar zadal s sekiro tri hude rane gospodarju sosedne hiše, ko ga je oni napadel. Ne pomaga svarjenje. — Orel se je že preselil v nove prostore. V novi dvorani je telovadba vsako nedeljo in praznik popoldne po službi božji, v torek in četrtek zvečer ob osmi uri; obisk je prav zadovoljiv. Vabimo še druge fante, da se nam pridružijo. Na zdar! — Javno vprašanje na c. kr. žandarmerijo v Moravčah: Ali je res, da nekateri orožniki na uradnih potih nosijo okoli liberalni list »Slovenski Dom«, ga bero po hišah in ljudem razlagajo? Ali je res, da vanj dopisujejo? Ako se skaže, da je to res, potem se bomo obrnili na pristojno oblast!

g Križe pri Tržiču. Povsodi se agitira za dobro časopisje, zlasti sedaj ob začetku novega leta. Kaj pa pri nas? Na noge! Pokažimo, da nečemo biti zadnji! Kdor bi rad kaj storil, pa ne ve kako, naj se na novega leta dan zgleda v društveni sobi, kjer bo zvedel vse potrebno. Obenem prosimo stare naročnike, da poravnajo, če so še kaj dolžni. Za vas Križe prevzema naročnino Josip Sitar, mizar v Križah. Veselo in srečno novo leto!

Dolenjske novice

d Z Grebena pri Sv. Gregoriju. Nemila smrt je pobrala pri nas dve mladi in dobri materi: pred nedolгим časom je umrla vrla gospodinja in blaga mati dveh malih otročičev, Frančiška Levstek (Jazbeška) šele 24 let stara, soproga predsednika Orlov, ki so ji dali zadnje častno spremstvo. — Kmalu potem pa je umrla tudi dobra mati še v zgodnji mladosti, Marija Zakrajšek, ki zapušča poleg žalujočega moža tri male hčerke. Naj v miru počivate!

d Ig. Pri nas so se zgodile te-le zanimive stvari: Dne 8. decembra skupno sv. obhajilo dekliške in mladeniške Marijine družbe, oziroma Orlov v kroju, zvečer dobro uspela predstava igre »Turški križ«. Da se je v društvenem oziru začelo novo življenje, je zasluga g. kapelana Brecljnika, ki nas je pa zdaj zapustil in se preselil v Cerklje na

Gorenjskem; za slovo so mu društveniki priredili lepo odhodnico. Nasledniku gosp. Golmajerju pa kličemo: Dobro došli!

d Ajdovec pri Žužemberku. Dne 18. decembra je neki lopov poškodoval bika plemenjaka, ki je bil last Jožefa Gnidovec v Velikem Liparcu. Žival ne bo za drugega kot za mesarja, gospodar bo imel občutno škodo. Osumljenca so že odpeljali v zapor. Poškodoval je na podoben način teličke pri sedmih gospodarjih. — V torek, dne 20. t. m. je zgorel v hramu v Borštu 77 let stari Franc Papež, po domače Kutar. Vnela se mu je postelja in potem sam. Otroci njegovi, sinovi in hčere, so v Ameriki, on sam pa je samotaril tukaj in se živel od podpore, ki so mu jo pošiljali otroci iz Amerike. — V par tednih bomo imeli občni zbor izobraževalnega društva.

d Občni zbor »Kmečke zveze« za radeški okraj se bo vršil na nedeljo 8. prosinca prih. leta ob 8. uri popoldne v dvorani »Narodnega Doma« v Radečah s sledečim programom: 1. Poročilo načelstva, 2. pregled računov, 3. volitev novega odbora, 4. slučajnosti. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

d Velike Lašče. Telovadni odsek Orel kat. izobraž. društva v Velikih Laščah ima svoj redni občni zbor dne 1. januarja 1911 (na novega leta dan) popoldne ob pol treh v dvorani »Zadržnega Doma«. Ker je občni zbor velike važnosti za nadaljni razvoj in prospeh velikolaškega Orla, vabi odbor vse delujoče in podporne člane, kakor tudi vse prijatelje Orlov, da se istega gotovo in zanesljivo udeležijo.

d Vače. Stvarni popravek. Poročilo o shodu v Vidrgi dne 11. t. m. v zadnjem »Domoljubu« je veliko preskromno. Priznavamo, da je bilo nad stodvajset posestnikov navzočih. Bila je tudi ena posestnica, druge ženske ni bilo nobene. Ko se je zborovalec naštelo stopetdeset, so še vedno prihajali. Vseh je bilo do dvesto v dvorani in v veži. Šolarčke pa naši resni možje doma puste, liberalci jih s seboj jemljejo. Na nobeno hišo ali drevo nismo lepakov prilepili, pa vendar v deževnem in skrajno neugodnem vremenu tolika udeležba. Dne 20. novembra je bilo pa pri lepem vremenu na liberalnem shodku pri Perucitu na Vačah kakih 12 ali 13 mož z domačimi, tujimi in našimi vred, drugo je bila mladina. Pa kako mogočen vtis je napravil naš shod na vse zborovalce! Kaj piše o njem liberalni »Slovenski Dom«, nas nič ne zanima. Dopisnika tega lističa z Vač je naš kaplan svoj čas s svojim podpisom imenoval lažnjivca in brezčastnega človeka, a ta junak iz temnega brloga je moral to ime tiho v žep shraniti. — Kdo je na Vačah liberalalec? Odgovor: Kdor naroči in širi »Slovenski Dom«, ki dela naši fari nemalo sramote. Vsem, ki ljubijo mir, pa kličemo: Spoznali ste sami, kaka kuga je ta ničvredni listič. Mi bomo prav lahko zahajali v take gostilne in prodajalne, ki nimajo z liberalnimi ča-

sopisi nič opraviti ter pustijo človekovo mišljenje pri miru. Predno naš Bolte nadaljuje s svojim zabavljanjem, naj gre Lajovica v Litijo povprašat, koliko nese liberalstvo. Vsakemu privoščimo svoje, liberalne kuge pa ne bo nihče širil, čeprav se začetkoma dela pobožnega kot nekdanji Blagajna. Tudi cerkev bomo branili. Boja se sicer izogibamo, a če ga nam kdo vsili, ga sprejmemo. Dokler ne bo miru, tudi mi ne bomo tihi. Prosimo tudi naše županstvo, da kot krajna policijska oblast v trgu Vače posveti onim liberalnim ponočnjakom v gotovih hlevih več pozornosti. — Pri vsej liberalni nazajizobrazbi in prenehanju trpljenja nas je pa z upom in veseljem navdajalo, ko smo naše vrle Orle 8. t. m. videli v kroju pri skupnem sv. obhajilu. — Dne 18. t. m. pa je priredilo naše izobraževalno društvo sedmo predavanje v pičlem pol leta. Predaval je o berilu tajnik »Slovenske Straže« g. Jež. Poslušalcev je bilo nad 130. Predavatelj je konstatiral, da le malokje najde tako ukaželjno ljudstvo. Tako bo ravno naše društvo pred svetom rešilo čast naše fare ter pripomoglo, da se vrne mir in sporazumljenje med ljudstvo. Vsem, ki so dobre in pravične volje, želimo vesele praznike!

d Iz št. Ruperta smo dobili daljši dopis, ki razsvetljuje gnjile razmere ondodne liberalne komande. Zaradi pomanjkanja prostora prinesemo dopis prihodnjič. Ze danes pa kličemo: Somišljeniki, naročite se na liste, ki branijo Naše pravice. V prvi vrsti na »Domoljuba«, »Bogoljuba« in »Mladost«.

d Mokronog. V predzadnjem »Domoljuba« pohvalil je popotnik našo župno cerkev, a omenil ni imen delavcev. Da bodo Mokronožani lahko ponosni, zato njihov župnik rade volje popravi neznanega popotnika napako. Načrte za lepe klopi je napravil g. profesor Celestin Mis v Ljubljani, izdelali so pa klopi iz hrastine domačini: mizarški del g. Rudolf Kuhar, rezbarski pa g. Pepi Pieteršek, akademični kipar, oba iz Mokronoga. Vsem prečastitim župnim uradom bodita najtopleje priporočena, sprejmeta vsako delo in konkurirata v ceni z vsakim. Lepa slikana okna je vstavil g. Tušek iz Ljubljane, tlak je iz Prage, menzo velikega oltarja pa izdeluje gosp. Vetovac v Šiški. Posebno farane v Ameriki prosimo, naj se kaj malega spomnijo svoje domače cerkve.

d Iz št. Jerneja na Dolenjskem. Tudi pri nas se skrbi za izobrazbo in omiko ljudstva, kar nam spričujejo razne prireditve v teku tega meseca. Koj prvo nedeljo se je priredil v ljudski šoli roditeljski sestanek. Gospod nadučitelj Trošt je v poljudnem govoru pojasneval, kako grozno ovira učenje in napredek nereden šolski obisk, ker učitelj nikakor ne more nadaljevati tvarine, ako ni vseh učencev v šoli. Opozarjal je naposled starše,

naj skrbje za reden šolski obisk, ker le na ta način bodo varni pred raznimi neprijetnimi šolskimi postavami. Nato pa je kaplan Peter Likar s pomočjo skioptičnih slik živo orisal škodljivi vpliv opojnih pijač ne le na premoženje, ampak tudi na vse važne organe človeškega telesa ter pozivljaj mnogobrojne poslušalce na boj zoper groznega in strupenega sovražnika, kralja alkohola. — V Kat. slov. izobraževalnem društvu se je vršil občni zbor. Izvoljeni so v odbor ljudje, ki hočejo delovati v korist in izobrazbo ljudstva. Gosp. kaplan I. Drešar je pri tej priliki razložil na kratko na podlagi pravil trojni namen izobraževalnega društva. Omenil je tudi naše tamburaše, ki vrlo napredujejo pod spretnim vodstvom gosp. organista. — Prav krasno je vspela božičnica, ki se je priredila 18. t. m. v korist revnim učenkam in učenecem. Mnogo se je trudil pri tej prireditvi gosp. nadučitelj, da je naučil svoje učenke raznih pesni. Deklamacije pa so nas popolnoma postavile v duhu v one blažene božične dneve, ko se je v resnici rodil naš Odrešenik. Gospod župnik je razložil pomen božičnega drevesca, ki je bilo lepo okrašeno in razsvetljeno. Nato pa je bilo obdarovanih 40 otrok s toplo obleko. Ne le obdarovanim, ampak tudi vsem drugim mnogoštevilnim navzočim se je brala radost in veselje na obrazu ob tej ljubki in nedolžni zabavi.

d Črnomelj. Pred mesecem dni se je osnovala v Črnomlju nova »Ljudska hranilnica in posojilnica«. Ta posojilnica je rajfajznovka, to je kmečka posojilnica. Razločuje se od drugih posojilnic v tem, da ima namen pomagati ljudstvu in podpirati svoje člane v gospodarstvu, ne pa, da bi par ljudi ob njej dobro živelo in vleklo mastne plače, člani pa bi ne imeli zraven nobene besede kakor je to marsikje drugje. Nova posojilnica je zadruga, v kateri ima vsak enako veljavo, naj si bo kaplan ali odbornik ali navaden član. Zato Črnomeljci in Adlešičani, oprijmite se nove posojilnice! Dajte svoj denar njej, ker boste s tem koristili samim sebi in revnemu bližnjemu, drugod podpirate le par že tako bogatih ljudi. Uradni dnevi so nedelja popoldne in četrtek dopoldne. Kdor prinese hranilno knjižico, se mu obrestuje kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. — »Slovenski Dom« se je tudi že spomnil nove posojilnice. No, mi se mu le srčno zahvaljujemo za brezplačno oznanilo. Odgovarjali mu ne bomo. Odborniki pri novi posojilnici so jako vestni, saj so tudi izvrstni možje. Novi posojilnici se že od početka ne godi slabo, saj je imela že prvi mesec prometa čez sedem tisoč kron. Torej ne bomo še »frčali«. — »Meščanska Zveza«, politično društvo za mesto Črnomelj, se je ustanovila v nedeljo dne 18. decembra t. l. Pristopilo je že lepo število članov. Upamo, da pristopijo vsi pristaši S. L. S. v Črnomlju.

Notranjske novice

n Hrenovice. Na vsak način bi rada prišla pod Nanosom na dan liberalna podružnica sv. Cirila in Metoda. Ogenj in pa zanimanje pa prihaja še najbolj tam iz šole v Bukovju. Pristavci in Predjamci bi lahko povedali, kako so hodile od hiše do hiše izvestne osebe iz Bukovja in Gorenj, iskale članov za bodočo podružnico ter jih navduševale za narod in njega blagor. Seveda so bile to le prazne besede. Dne 11. decembra pa je prišla ista gospoda posvetovat se o nameravani liberalni podružnici celo v Landol, menda v Brinje. Kaj so ukrenili, bo mogoče pokazala bodočnost. — Svetovali bi jim, naj se le bolj dobro drže šole in dobrega pouka mladine. — V naši fari je sicer precej »Domoljuba«, a še premalo, če pomislimo, kako obširna da je. Z novim letom bo pač treba zvišati število naročnikov. Naj ne bi bilo hiše po novem letu, kjer bi ne bilo »Domoljuba«, ki zadnje čase prinaša toliko poučnega, zanimivega za vse stanovce,

n Iz Idrije. Naj ob sklepu leta podamo nekaj pregled našega stanja. Lahko ob kratkem rečemo, da je bilo pretečeno leto leto razvalin. Čitalnica moli kvišku napol razpadlo zidovje, kapeli sv. Janeza preti polom, od javnega stranišča ostale ste le še dve pol steni in novo še ni obito. To je vse v oskrbi občinski. A tudi privatnikom ni boljše, če so slušali našvete mladih liberalcev. A. Kobal ima novo verando že kar na smrt obsojeno, in oni, ki ga je zapeljal in se mu radi tega hlače tresejo, udriha v »Sl. Narodu« po duhovski hali in klerikalcih. A ista pesem se poje Mat. Kobalu. Tu pač ni bilo nobenega klerikalca vmes. Pa se bodo že še izmislili, kako bi zvalili na klerikalce krivdo, v katero so sami zapeljali svojega somišljenika. Ta gonja po katoličanih je kar nalezljiva postala. Dacar zahteva od kršč. gospodarskega društva, naj se mu 12 ur prej naznani, in sicer akurati natančno, kedaj pripelje voznik iz Logatca, drugače se ne sme dejati raz voz v vežo. Pošta ima velike zamude in drugi vozniki zastajajo, le če klerikalcem kateri pelje mora biti točen do minute, drugače se cel voz vina pusti na prostem. In glej sitnosti! Pride žandar in zagrozi društvu: zakaj ne spravite pod streho, na cesti ne sme biti poln voz! Odgovor: Ne smemo, dacar ne pusti, in ako proti njegovemu ukazu delamo, bomo kaznovani. Žandar nato: To meni nič mar, jaz vas naznanim, na cesti ne trpimo ponoči voza. In tu se obračaj katoličan kakor hočeš, zašili te bodo. A liberalcem pa kar dacarjeva žena daje dovoljenje za izkladanje. Da bi društvo imelo mir, je prosilo pristopa k odkupnini. In dasi bi cenejše izhajali, ker bi en dacar potem odpadel, vendar so sklenili, da kršč. gospodarsko dru-

štvo ne marajo in ne marajo v svojo sredo. Celo sodnija se je vsedla na te limanice. Zarubila je našemu rudarju in odvzela plačo, naj tudi rudarska postava to izrečno prepoveduje. Ko se je oče pritožil, so rekli, da mu vrnejo denar, ni treba tožbe. V občini že naprej vedo, da ne hode držalo, kar sklenejo. Zadnjič je g. notar naravnost rekel: saj bode vse drugače »ven izpadlo«, kakor smo sklenili. Naši ustrezajo notarju in njegovim tovarišem, a glej, je že ogenj v strehi, ker se jim po njih mišljenju ne zgodi. Zdelujejo v »Narodu« one, ki so se sklepom občinskega odbora uprli, dasi bi se jim vsak smejal, kar oni sklenejo. Narede proračun, v katerem je primanjkljaja 16.000 kron, ne povedo, kako bodo to pokrili in vendar naj ostane proračun. Zidali bi radi. Segajo po tuji lastnini. Uravnati hočejo potok Nikavo, a ona je last gozdnega erarja, ki ne pusti segati v svoje pravice. Kar 10.000 K naj bi se zabilo v potok in potem naj se pritoži erar, pa bode treba vse cementiranje razstreliti. To je res gospodarstvo pri do vratu zadolženi občini! In ko se naša stranka pritoži proti takemu postopanju, so oni sovražniki napredka, neprijatelji mestnega razvoja, sploh neumni backi, ki slepo hodijo za svojimi vodniki. Tako jih smeši v »Narodu« in potem pošiljajo rekurentom list, da bi jih oplašili. Groze z bojkotom onih, ki so podpisali rekurz. Ali bode list se plačal pod šifro »iskovine«? Tako homo zaključili leto res v dobi razvalin. Vsega so krivi samo katoličani, te bi radi uničili, da bi potem imeli nekateri prosto polje na škodo rudarjev davkoplačevalcev. Mi smo prepričani, da pojde vse prej drugo v franže, kakor Slovenska Ljudska Stranka v Idriji. Dokaz temu je zadnja prireditev na korist potrebnim, posebno bolnikom v našem mestu. 310 kron je Vincencijeva družba imela čistega dohodka pri svoji veselici, med tem ko so liberalci priredili v svojih prostorih veselico na korist visokošolcem, a imeli so nazadnje 20 kron izgube. Jih li bo začetkom novega leta srečala pamet in zdrav razum, ne pričakujemo, preveč so nekateri zagrizeni. Tedaj sklep leta žalosten, začetek novega leta ne vesel. — Pa vendar nekaj veselega. Za božično darilo je bilo 18 delavcev imenovanih za paznike. Dobivali bodo po 1200 kron stalne plače, a vsake tri leta še 70 kron zvišanja. Prej so zahtevali posebno šolo za paznike, a sedaj so pridnim, inteligentnim rudarjem odprli pot, da zamorejo po vestnem službovanju sebi in svoji družini zagotoviti boljšo prihodnost.

VAŽNOST ZANESLJIVEGA ŠTETJA ŽIVINE.

Resen opomin vsem županom, kmetijskim podružnicam, kmetijskim društvom in zadrugam ter vsem zavednim kmetovalcem sploh!

Za razne javne naredbe, zlasti za one, ki so v prid prebivalstvu sploh, je

silno važna podlaga statistika, t. j. kolikor mogoče resnično dognano število raznih stvari in reči, ki hodijo v poštev.

Tako je n. pr. iz raznih razlogov neobhodno potrebno vedeti, koliko prebivalstva ima vsa država, posamezne dežele in sleđnjič posamezne politične občine in vasi. Samo število prebivalstva pa mnogokrat tudi ne zadostuje, poznati je treba prebivalstvo po starosti, spolu, po poklicu itd.

To, kar velja o prebivalstvu, velja tudi za domačo živino.

Vsled posebnega državnega zakona se mora v Avstriji vršiti vsakih 10 let natančno štetje prebivalstva, in pri tej priliki se tudi izvrši štetje domače živine vseh vrst.

Prihodnje štetje bo 31. t. m., torej konec tega leta.

Za nas kmetovalce je silno važno štetje živine, ki se bo vršilo konec tega leta, zato je dolžnost vseh prizadetih činiteljev, da skrbno, da se dožene pravo število posameznih vrst domače živine.

Ker je poznanje pravega števila vseh vrst živine prvi in neobhodno potreben pogoj za razmotrivanje vprašanj, ki se tičejo pospeševanja živinoreje, razpečevanja živine in preskrbovanja s klavno živino, zato je letošnje temeljito in skrbno štetje živine izredne važnosti.

Pri letošnjem štetju živine pa pride še nekaj posebnega v poštev, ki nam nalaga dolžnost, da se štetje prav posebno zanesljivo izvrši. Lansko leto je namreč državni zbor sklenil poseben zakon, ki vsled njega mora država poleg doseđanjih rednih državnih podpor za povzdigo živinoreje skozi devet let še posebej porabiti na leto 6.000.000 kron za povzdigo živinoreje, zlasti govedoreje in prasičereje. Teh 6.000.000 kron se bo vsako leto razdelilo na posamezne dežele po številu glav živine, ki se v posameznih deželah nahaja. Na podlagi štetja živine z dne 31. decembra 1900, torej pred desetimi leti, je dobila, oziroma ima še dobiti kranjska dežela za letošnje leto okroglo 133.000 kron posebne državne podpore za povzdigo živinoreje. Ker se bo ta podpora prihodnja leta razdeljevala na podlagi letošnjega štetja živine, preti naši deželi velika nevarnost, da bo na Kranjsko odpadajoči del podpore morda manjši, kajti letošnje štetje živine se bo vršilo za Kranjsko v skrajno neugodnih razmerah. Vsled slabih letin leta 1907. do 1909. smo pridelali veliko premalo krme, in zato je bržkone število domače živine na Kranjskem prav znatno padlo in bo morda štetje živine 31. decembra t. l. izkazalo v primeri s štetjem pred desetimi leti, t. j. z dne 31. decembra 1900, znatno nazadovanje, vsled česar se lahko pripeti, da bo kranjska dežela dobivala v bodočnosti manjšo izredno podporo v prosep živinoreje.

Vsakemu, ki se peča s statistiko, je pa dobro znano, da pri štetju dob-

ljena števila niso vselej in povsem zanesljiva in da statistična števila kažejo le približno pravo sliko. Vsa štetja se pa od desetletja do desetletja vrše temeljiteje in skrbneje, zato pa postajajo statistički podatki vedno zanesljivejši.

Število prebivalstva se pač ne da tako lahko prikriti, kajti tiste osebe, ki štejejo prebivalstvo, prav lahko popolnoma natančno doženejo število navzočih oseb 31. decembra v vsaki hiši. Drugače je pa pri štetju živine. Večina kmetovalcev ne ve, za kaj gre pri štetju živine, in pri tozadevnih poizvedovanjih kaj radi slutijo past, ki se jim nastavlja, da bi se jim na podlagi napovedb naložil večji davek. Iz tega vzroka marsikdo ne napove pravega števila živine ter napove iz bojazni pred večjim davkom manjše število, kakor ga v resnici ima. Vsaka taka slutnja pa ni ne le neutemeljena, ampak naravnost smešna, kajti kmetovalcu se zaradi živine sploh ne more predpisati večji davek, ker on plačuje le cesarski davek od zemljišča in pa deželne ter občinske doklade na ta davek. Dolžnost vseh zavednih kmetovalcev, zlasti razumnikov po deželi, župnikov, učiteljev, županov, potem podružnic, kmetijskih zadrug itd. je, da gredo tistim uradnim osebam, ki bodo štele živino, kolikor mogoče na roko in kmete pouče in prepričajo, da je le v njih veljansko korist, če napovedo pravo število živine, ki jo imajo. Kdor prikrije in zamolči pri štetju živine pravo število svoje živine, ta oškoduje sebe in vso deželo; koristi pa od tega ne bo imel nobene.

Popisovalne pole od štetja živine mora politična oblast takoj skupaj zbrati in jih na Dunaj poslati ter nobena teh pol ne pride v roke kakemu davčnemu uradu. Sicer se pa davek sploh ne predpisuje po številu živine, in če ima kdo kako davčno obveznost, tega davčni urad že poišče, ne da bi se kaj braval za števila, ki se pri štetju doženejo.

V prid naši živinoreji, oziroma v prid našim kmetovalcem samim je pravilna napoved živine, zato prav nujno prosimo vsakega, ki ima priliko vplivati na manj zavedne kmetovalce, da jih pouči in privede do resnične in vestne napovedi pravega števila svoje živine.

Dobre knjige

Našim malim! Vzgojne slike iz Svetega pisma. — Kadar izide kaj dobrega za naše otroke, moramo biti veseli, ker zanje ni nikoli zadosti storjeno. Otroku se čezdalje večja skrb posvečuje in po pravici, zakaj ohraniti naše male dobre, nedolžne in ljubeznjive, je ena najvažnejših nalog v moderni dobi, ki za svojim bleskom skriva toliko nevarnosti za mladino. »Kato-liška Bukvarna« v Ljubljani je

zato kaj srečno ukrenila, ko je izdala knjižico s podobami in tekstom iz Svetega pisma »Našim malim«. Že naslovna stran, ki predstavlja angela, kateri naznani pastirjem Jezusovo rojstvo, je ljubko in nežno koncipirana, pravtako tudi ostalih pet koloriranih na celi strani. Zraven pa je berilo, sestavljeno od izbornega pedagoga, ki pripoveduje preprosto, pristržno, jasno in govori naravnost otroškemu srcu, tako da ga bodo mali lahko razumeli in se bo izobraževala tako njihova lepa duša. — Besedilo obravnava Sveti Božič, ko se Jezušček rodi in ga pridejo moliti in častiti pastirji ter sveti trije kralji, potem je opisano življenje Jezusovo, ko je bil mladenič in bil pokoren svojim staršem, nato, kako je zelo ljubil otroke, končno prizor cvetne nedelje. Zadnja slička je o Jakobu, ki je v sanjah videl nebeško lestev z angelci. Vsaka teh zgodb se konča z lepim podukom, primernim za sprejemljiva in dobra otroška srca. — Lepšega berila za otroke bodisi za katerokoli priliko pač ni izlepa, kakor je tale knjižica s podobami, ki stane le 90 vin. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Črna žena. Zgodovinska povest iz domače zgodovine. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Ta zanimiva povest kakor jej nimamo enake Slovenci, je ravnokar izšla s krasno večbarvno naslovno sliko na ovitku. Cena 1 K 40 vin., vezana knjiga 2 K, po pošti 20 vin. več.

Za kratek čas

SMEŠNICE.

Razloček med zdravniškim in jezičnim doktorjem. Pri zdravniškem doktorju se človeku oči zapró, pri jezičnem se pa odpró.

Mokro leto. »Miha, slišim, da si bil ka-znovan, ker je bila v tvojem mleku voda.« — Miha: »To ni nič čudnega. Letos je povsod vodala.«

Pobožen borač. Župnik: »Vi ste še tako rden človek, da bi lahko delali, pa beračite!« — Berač: »Saj delam cel teden in si ravno oliko prislužim, da živim. Ob nedeljah pa kot pošten kristjan ne smem delati, — pa beračim!«

Prazna skrb. A.: »Oni človek, ki je obsojen zaradi poverjenja denarja, se ravno tako piše kakor jaz. Zdjaj bodo ljudje mislili, da sem jaz.« — B.: »Nič se ne boj, saj vsakdo vé, da tebi nihče nič ne zaupa!«

V zadregi. Upnik: »Vidim, da ribe jeste, meni pa ne plačate dolga!« — Dolžnik: »Kaj oa čem, ker je meso zdaj tako drago!«

Hudo. Zdravnik: »Po časopisih je vse polno mrličev . . . k meni pa noben človek ne pride!«

Dobrosrčen. Zatoženec — ko sta si tožitelj in zagovornik prišla navskriž: »Gospoda, zaradi mene se vendar ne bosta prepirala!«

Iz otročjih ust. Jožek: »Mama, ali ima hudobec tudi mlade?« — Mati: »Kaj ti vendar ne pride na misel?« — Jožek: »V bukvah stoji zapisano: Vražja za legala.«

UGANKA.

IV. Baloh.

Dvozložna beseda.

Priljubljena ljudem je neka stvar, ki vsakemu v korist je, ne na kvar, res skromna njena je oblika, a cena - razmerno je velika, otrok celo se zveseli, če jih pri birmi več dobi; — če najdeš jo slučajno kje na tleh, veselja porodi se ti nasme, sevé, še večja tvoja bila pač bi sreča, če bi doma jih bila polna vreča. Še knezi, kralji in vladarji človeštva in držav vseh gospodarji jih nosijo nekatere dni, kadar jih svet slavi; — sevé, da dragocene take ne dičijo pač glave vsake, Zveličarja je tudi okrasila, še večje bolečine naredila, a tako nosil je le on, ki trpel je za rodov milijon. — Ob novem letu jih sedaj nabiraj in Domoljuba z njimi ti podpiraj, če pa ti morda ena zmanjka, naj podari jo ta uganka!

Dopisnica uredništva. Frančiška Kodre, Vrhpolje pri Vipavi: Radi potrdimo, da Vi niste v nobeni zvezi z notico »Iz Vipavske doline« v števil. 50.

Mlade matere

bi se morale ozirati na tako izborno krepljeno sredstvo kakor je Scott-ova emulzija. Z večjo učinkujočo močjo, kot jo ima navadno ribje olje, je s Scott-ovo emulzijo združen prijeten smetanast okus in zelo lahka prebavnost, ki vas bode prijetno iznenadila in zadovoljila. Otroku se enako koristi in babice priporočajo

Scott-ovo emulzijo

najtopleje mladi materi vsak čas, bodisi pred ali po porodu.

Prisna le s to znamko — ribičem — kot garancijsk. znakom SCOTT-ovega ravnarja.

3114

Cena izvorni steklenici 2 K 50 vin. Dobiva se v vseh lekarnah.

Mnenje gospoda dr. IV. Dragomiroff - a

Sofija.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Poznam Vaše Serravallovo Kina-vino z železom; mnogo-krat ga priporočam v svoji praksi in mnogi bolniki so bili z njim zadovoljni. Priporočam ga slabotnim in nervoznim osebam, bolnim vsled pomankljive hranitbe, malokrvnim in limfatičnim, bolnim na prehlajenju in onim, ki jim ne

diši nobena hrana. Podal sem ga neki sorodnici, ki je bila malokrvna, živčno, slabotna, bolna na griži ter nespanju, in ki ni mogla ničesar jesti. Bila je letos tri mesece na deželi in je porabila v tem času štiri buteljke Vašega Serravallovega Kina-vina z železom. Gorimenovane bolezni so izginile, telesna teža se je pomnožila za štiri kilograme, hranitev in splošno no-tranje delovanje sta se uredila. Druge posebne uspehe sem dosegel pri dveh slabih, bledih in limfatičnih dečkih v starosti sedmih in štirinajstih let, ki sta — ne da bi šla na deželo — porabila sedem buteljke Vašega vina in pri katerih se je teža pomnožila, in sicer pri prvem za tri kilograme, pri drugem pa za tri in pol, in to v času treh mesecev, in sedaj sta dobre konstitucije.

Sofija, 18. oktobra 1909.

Dr. IV. Dragomiroff.

Med božičnimi dnevi

dobi na tisoče ljudi neprijetne dietne napake in se pregreše na svojem zdravju, ker pozabijo paziti na redno odvajanje. Kdor ljubi sebe in svojo družino, kdor hoče ohraniti sebe in svoje znance telesno in duševno čvrsto in zdrave, ta naj takoj pomaga ne rednemu odvajanju z zdravniško priporočenim

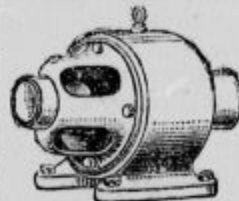
LAXIGEN-OM

Za odrasle in otroke je idealno odvajalno sredstvo sedanosti prijateljnega okusa in hitrega učinka in popolnoma brez težkoč. — Izvirna školjčica iz pločevine bela podlaga z rdečimi napisom vsebuje 20 zeliščnih tablet, ki se dobi v vseh lekarnah za ceno K 1.30. Da se pa ne dobi manjvredna ponarejanja, pazi naj se na ime »LAXIGENOM«. Glavni založnik: C. Bradu Dunaj I, Fleischmarkt 2. 25

Brigitenavska elektroteh. tovarna

Dunaj XX, Winterg. 18-21.

Telefon K 14.594.

Dinami in elektromotorji

Priznana soliden izdelek. Kompletno naprave za luč in moč. Vzorci stroji v obratu v razstavi za stroje v c. kr. obrtno - pospeševalnem uradu, Dunaj IX, Severin-gasse 9. 3840

Varčne gospodinje

se lahko pripravijo brez fizičnega truda, da so moja trpezna, lepo vzdržana sukena zgornja klobučina po 1-40 K komad dot in solidna izvršitev. Blago tako trpežno kot najdražje blago. Pošiljajte za poskušni najmanj tri komade proti vzetju pošilja AV. D. K. RAD, tvalnica Vels na ravnem. Nepovoljno zamisliti ali vrnem denar. 3827

Leposlovnih mesečnik
»Dom in Svet«
stane za celo leto
K 10.— Naroča se v
Ljubljani.

Imate li bolečine?

Revmatske, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepljni Feller-jev fluid s z. »Elsafliud«. Ta je res dober! To ni samo reklama. Dvanaestorica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici Elsatrg št. 16 (Hrvatsko).